

Energetické využití zbytkového odpadu = ekologické řešení pro Vysočinu

Obyvatelé Vysočiny se zlepšují ve třídění odpadů

Třídění odpadů neodmyslitelně patří k životnímu stylu obyvatel Kraje Vysočina. Lidé v regionu vytrídili v minulém roce průměrně 55,5 kilogramů papíru, plastu, skla, nápojového kartonu a kovů. V celorepublikovém srovnání se tak kraj umístil na šesté příčce ze 14 regionů a polepšil si tak o jedno místo v porovnání s rokem 2009. „V uplynulém roce na jednoho obyvatele Kraje Vysočina připadalo v průměru téměř 16 kilogramů vytríděného papíru, více než 10 kilogramů plastu, více než 12 kilogramů skla, necelý půlkilogram nápojového kartonu a bezmála 17 kilogramů kovů,“ uvedl krajský radní Zdeněk Ryšavý (ČSSD). Celkové výsledky kraje jsou podle jeho slov nad celorepublikovým průměrem, obyvatelé kraje patří mezi nejlepší v zemi ve třídění skla a plastu, rezervy má region zejména v třídění papíru.

Třídění odpadů šetří energii a snižuje emise skleníkových plynů

V Kraji Vysočina se tříděním odpadů ušetřilo za rok 2010 tolik emisí, kolik přibližně vyprodukuje roční provoz 9 tisíc aut. Přepočteno na úsporu energie v domácnostech tříděním odpadů ušetrili obyvatelé regionu tolik energie, kolik za rok spotřebuje zhruba 6,5 tisíce domácností, což odpovídá městu velikosti Pelhřimova.

Lidé mohou využít více než 16 tisíc barevných kontejnerů

Za zlepšováním výsledků stojí kromě osvětových aktivit také dostupnost kontejnerů na třídění. Součástí spolupráce Kraje Vysočina a společnosti EKO-KOM, a. s. je rovněž zahušťování sítě nádob na třídění odpadů, a tím přiblížení kontejnerů občanům. „Tato skutečnost totiž významně napomáhá nejen růstu množství, ale i zvyšování kvality vytríděných odpadů. Ke konci loňského roku se na území Kraje Vysočina nacházelo téměř 16 tisíc kusů barevných kontejnerů. Největší podíl tvořily nádoby na plast a kontejnery na sklo,“ popsal regionální manažer společnosti EKO-KOM Roman Zouhar. Nádob na třídění se v kraji nachází zhruba o osm tisíc kusů více, než tomu bylo před šesti lety. Meziročně pak vzrostl počet nádob na třídění odpadů v průměru o 10% ve srovnání s rokem 2009. Zatímco v roce 2005 jedno průměrné kontejnerové hnízdo sloužilo pro 155 obyvatel, v závěru loňského roku to bylo 97 obyvatel. Kraj Vysočina tak disponuje nejhustší sítí sběrných míst v celé České republice. Do systému EKO-KOM, který ve spolupráci s obcemi a městy zajišťuje zpětný odběr a využití domovního a obalového odpadu, je v kraji zapojena drtivá většina obcí - celkem 670. Třídění odpadů je tak umožněno téměř všem lidem v kraji. (tvs)

Kraj Vysočina – Obyvatelům kraje se stále více daří třídít své odpady. V průměru každý obyvateľ vytrídí za rok 55 kilogramů papíru, plastu, skla, nápojového kartonu a kovů. Osud tohoto odpadu je jasný – z barevných kontejnerů, pytlů a sběrných dvorů se vytríděné odpady odvezou na speciální linky, kde se z nich po dotřídění a odstranění nečistot stane druhotná surovina. Ta potom putuje k recyklaci např. na výrobu nového papíru, skla, plastových výrobků. Co se ale děje se smíšeným komunálním odpadem? S tím, který v našich domácnostech zůstává po vytrídění využitelných složek a který není vhodný k recyklaci? V přepočtu na jednoho obyvatele kraje jde přibližně o 280 kilogramů odpadu, který v Kraji Vysočina každoročně končí na skládkách. Přitom toto množství neustále roste. Současné skládky nám přestanou stačit a budeme muset stavět skládky nové se všemi negativními dopady na krajinu a životní prostředí. Přitom ale existuje jiné řešení. Energetické využití. Smíšený komunální odpad se může v moderních zařízeních pro energetické využití proměnit na teplo a energii pro potřeby domácností a firem.

Ukládat odpady na skládky není udržitelné řešení

Skládkováním se smíšené komunální odpady odstraňují bez užítku, navždy zabírají místo a rozkládají se za výrazné produkce skleníkových plynů. Vedle hrozby naplnění skládkových kapacit jsou dalším rizikem pro obce a jejich rozpočty rostoucí náklady na odpadové hospodářství. „Je zřejmé, že se na tuto situaci nelze dívat se založenými rukama. Proto Kraj Vysočina spolupracuje s obcemi na realizaci integrovaného systému nakládání s odpady (zkráceně ISNOV), v němž je využití smíšeného komunálního odpadu klíčovým problémem. Jsme přesvědčeni, že dlouho-

Skládky nejsou udržitelným řešením. Foto: archiv

Zařízení na energetické využití odpadů ve Spittelau se nachází nedaleko od centra Vídně. Jedná se o moderní stavbu s unikátní architekturou. Foto: Wien Energie

době nejvýhodnějším a přitom sociálně únosným řešením je z pohledu ekologického a ekonomického jednoznačně energetické využívání smíšeného komunálního odpadu,“ uvedl krajský radní pro životní prostředí Zdeněk Ryšavý (ČSSD).

Ve využívání odpadů jsme pozadu za vyspělými státy Evropy

Energeticky se v ČR zatím využívá pouze 10-12% smíšeného komunálního odpadu a necelých 1% velkoobjemového odpadu z celkových tří milionů tun, které ročně městech a obce ČR vyprodukují. Podle známých bilancí a přehledů o současném nakládání s odpady a v návaznosti na strategii vývoje odpadového hospodářství je zřejmé, že v roce 2020 bude v České republice nutné provozovat zařízení k energetickému využívání odpadů o celkové roční zpracovatelské kapacitě 2 miliony tun smíšeného komunálního odpadu. Při průměrné výhřevnosti smíšeného komunálního odpadu přibližně 10 MJ/kg, získáme při energetickém využití

tohoto množství minimálně 20 milionů GJ energetického potenciálu (energie) za rok a můžeme tak ušetřit zhruba 2 miliony tun hnědého uhlí. „Zkušenosti z Rakouska, Švýcarska nebo severovýchodní Evropy jednoznačně potvrzují, že produkce energie a tepla ze zařízení na energetické využití odpadů bude pro vybrané město znamenat úsporu klasických paliv, snížení emisí škodlivých látek do ovzduší, omezení skládkování odpadů. Z pohledu občanů a jejich rodinných rozpočtů je významným přínosem stabilizace cen za likvidaci odpadu a za teplo dodávané do sítě centrálního zásobování teplem,“ upřesnil Ryšavý.

Odborníci v kraji vytypovali dvě vhodné lokality

S ohledem na možnost odbytu tepla a předpokládanou roční kapacitu zařízení 100 – 150 000 tun smíšeného komunálního odpadu v Kraji Vysočina byla pro výstavbu energetického zařízení vytypována města Jihlava a Žďár nad Sázavou. Během podzimu budou obě místa podrobně posouzena z celého

řady hledisek – soulad s územním plánem, akceptování zařízení veřejností, dopravní dostupnost, odběratelé tepla, ekonomika odbytu energie, úspory emisí aj. Kraj Vysočina a obce zapojené do projektu ISNOV podporují otevřenou komunikaci s širokou veřejností k tomuto projektu, protože komunální odpady jsou věcí nás všech. „Všichni proto máme zodpovědnost za jejich ekologické a ekonomické využití. Z těchto důvodů byl na webových stránkách Kraje Vysočina spuštěn portál s názvem Integrovaný systém nakládání s odpadem v Kraji Vysočina, kde se mohou zájemci seznámit se všemi podklady a sdělit svoje názory a připomínky,“ dodal radní. Portál ISNOV je přístupný na internetových stránkách www.kr-vysocina.cz/isnov. (kv)

Zařízení na přímé energetické využití komunálních odpadů v České republice:

Místo	Kapacita	Odkaz
SAKO a. s. Brno	224 000 tun/rok	www.sako.cz
Praha - Malešice	310 000 tun/rok	www.psas.cz
Termizo a. s. Liberec	100 000 tun/rok	www.termizo.cz

V Jihlavské ZOO vyrostl recyklační ekokoutek

Jihlava - Unikátní ekokoutek, který atraktivní a zábavnou formou prezentuje problematiku třídění a využívání odpadů, začal dnes fungovat v Jihlavě. Téma návštěvníkům tamní zoologické zahrady zprostředkovává speciální informační tabule s otočnými válci se zorky recyklovaných materiálů. Z těch je také vyrobena většina prvků a mobiliáře. Ekokoutek vznikl díky společnému projektu autorizované obalové společnosti EKO-KOM, a. s., Kraje Vysočina a ZOO Jihlava.

„Snažili jsme se zprostředkovat malým i velkým návštěvníkům jihlavské zoologické zahrady zajímavé informace o třídění odpadu a jejich recyklaci,“ uvedla Jana Krčmářová z autorizované obalové společnosti EKO-KOM a. s., která informační aktivity na podporu třídění odpadů společně s Krajem Vysočina financuje. Centrálním prvkem expozice je informační panel s 9 průhlednými otočnými válci. „V nich jsou umístěny ukázky recyklovaných materiálů z vytríděných odpadů – například takzvaný PET-flake – rozdrčené a vyprané „vločky“ z plastových lahví, které následně slouží třeba k výrobě umělých vláken,“ poznamenala Krčmářová. Ve válcích si zájemci mohou prohlédnout také materiály či výrobky z papíru, nápojového kartonu, skla a smíšených plastů. Informační tabule obsahuje kromě otočných válců také zajímavé údaje týkající se třídění a rovněž informace o výrobě a zpracování jednotlivých komodit včetně popisu prezentovaných exponátů.

Umístění ekokoutku právě v zoologické zahradě nebylo zvoleno náhodou. „Zoo nám totiž poskytuje možnost zblízka pochopit zákonitosti přírody. Právě ve volné přírodě hrají nezastupitelnou a zcela klíčovou roli takzvaní reducenti neboli rozkladači. Zatímco lidé potřebují na zpracování odpadů speciální technologie, tyto organizmy si dokážou s přírodním „odpadem“ – tedy odumřelými částmi rostlin a živočichů – poradit sami,“ vysvětlila ředitelka jihlavské zoo Eliška Kubíková. Zábavný aspekt místa a propojení s tematikou přírody a zoo představuje jedenáctimetrová skokanská dráha se speciálním povrchem z recyklované pryže, na které si každý zájemce může vyzkoušet, jak daleko doskočí a porovnat své výsledky například s veverka, koněm, zajícem či klokanem, jejichž nejlepší výkony jsou označeny přímo na dráze a podrobněji popsány na informační tabuli. (red)

V ekokoutku umístěném v areálu jihlavské zoologické zahrady se mohou zájemci zábavnou formou seznámit s problematikou třídění odpadů. Foto: archiv

Třídíme Vysočina

Odpady, v původní či zpracované formě, nás provázejí doslova na každém kroku. Výrobky s podílem recyklovaných materiálů jsou stejně bezpečné, spolehlivé a kvalitní jako ty z běžných surovin. Věděli jste, že v plastových dílech v interiéru vašeho automobilu je až 40 procentní podíl recyklátu? Recyklovaný materiál, který je díky správnému třídění možné využít, se nachází také v zahradním nábytku nebo obyčejném plastovém kbelíku. V oblečení jako jsou bundy, trička či košile můžeme například najít vlákna na bázi PET, při výrobě nových plastových lahví je používán granulát z lahví vytríděných. Základem speciálních desek, ze kterých se staví domy, je slisovaný nápojový karton – tedy krabice od džusu či mléka. Odhozením plastové lahve nebo starých papírových krabic do správného kontejneru celý proces recyklace a následného využití teprve začíná.

Stručně o kampani

Cílem regionálních aktivit „Třídíme Vysočina“, které jsou součástí dlouhodobého projektu autorizované obalové společnosti EKO-KOM, a. s. Kraje Vysočina, je zvýšení množství a kvality separovaného odpadu. Důraz je kladen zejména na aktivity cílené do oblastí s vysokým potenciálem růstu (Pelhřimovsko a Třebíčsko), ve kterých občané ve třídění nedosahují tak dobrých výsledků jako v ostatních částech kraje. Obyvatelé regionu se budou mimo jiné moci setkat se speciálními polepy svozových automobilů. Součástí dlouhodobých aktivit na podporu třídění odpadů je také populární klání pro obce nazvané „My třídíme nejlépe“, jejíž výsledky za uplynulý rok budou vyhlášeny na začátku prosince. Více informací je k dispozici na internetových stránkách www.tridime-vysocina.cz.

O společnosti EKO-KOM

Tato akciová společnost již od roku 1999 efektivně provozuje celorepublikový systém, který zajišťuje třídění, recyklaci a využití obalového odpadu na kvalitní evropské úrovni. Tento systém, založený na spolupráci průmyslových podniků, měst a obcí a společnosti nakládajících s odpady zajišťuje, aby odpady z použitých obalů byly spotřebitelem vytríděny, svezeny sběrovou technikou, upraveny a dotříděny a konečně využity jako náhrada primárních surovin.

V soutěži můžete vyhrát počítač a další ceny

Kraj Vysočina – Zajímáte se o třídění odpadů? Chcete vyhrát přenosný dotykový počítač Samsung Galaxy Tab a řadu dalších atraktivních cen? Pak neváhejte vyplnit krátký dotazník na stránkách informačních aktivit kraje Vysočina a autorizované obalové společnosti EKO-KOM, a. s. na podporu třídění odpadů. Pokud správně odpovíte na otázky v jednoduchém soutěžním kvízu, budete zařazeni do slosování, které proběhne na konci roku. Bližší informace naleznete na internetových stránkách www.tridime-vysocina.cz (tvs)

www.tridime-vysocina.cz

72%

obyvatel Kraje Vysočina třídí odpad.

EKO-KOM

Kraj Vysočina

děkují všem zodpovědným občanům.

MODRÁ
PRO
PAPÍR

ZELENÁ
PRO
BAREVNÉ
SKLO

ŽLUTÁ
PRO
PLASTY

BÍLÁ
PRO
BÍLÉ
SKLO